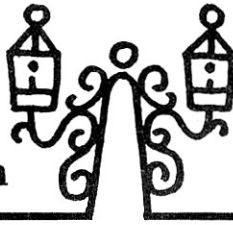

Panu Oulun Etta — Pauli Kaijanen

□ □ □

TARINA jäi kesken, mutta niinhän meiltä ihmisiltä kaikki jää, kesken . . . toiset vain ehtivät enemmän kuin toiset, ehkäpä varsinkin sellaiset, jotka antavat enemmän kuin pyytävät. Kaija-Paten piti ehtiä johonkin tarkastukseen, siksi jäi kesken. Tavallisesti Patella, Pauli Kaijasella, oli aina aikaa, aikaa toiselle ihmiselle.

□ □ □

PUHUMME joka kaupungissa ja kylässä katukuvaan kuuluvista kasvoista, ihmisistä, joissa tavallaan henkilöilistyy koko omin ympäristömme. Pauli Kaijanen, Oulun Etta numero yksi, oli tällainen kasvo, miehuutensa päivinä ryhdikäs, pään muoto kuin Sibeliuksella — muistelkaapa! —, viimeisinä vuosinaan jo hauras, mutta viimeiseen tapaamiseen saakka pysty. Eloisa pilke silmissä, hymy, nauru . . . hei, kuule, muistatko, silloin . . .

MUISTATKO? Vuosi vuodel-

Pauli Kaijanen

ta huomasin, että yhä useammin oli asiaa Kaija-Patelle, kansanomaisen lempinimi, joka tunnettiin laajalla alueella, jopa monella kielellä. Enhän minä musiikkimies ole, ikävä kyllä.

PATELTA sopi kuitenkin kysyä paljosta muustakin Ouluun liittyvästä kuin musiikista, jossa hän varsinkin Oulun horisontista katsellen oli korvaamaton muistaja. Joskus tuntui, että hän oli ollut mukana kaikessa, mikä vähänkin on soinnut tässä kaupungissa tämän tasavallan aikana.

□ □ □

KAIIJA-PATE ei ollut varsinaisesti johtokuntien mies, hän vaikutti taka-alalla, omalta vaatimattomalta komentopalkaltaan käsin. Ja oli hän ollut estradien ja parnassojen takana muuallakin kuin musiikkiesityksissä. Mahtoiko sellaista ollakaan, hänen alallaan — ja se ala oli käsitteenä laaja —, missä Pate ei olisi ollut, tavalta tai toisella, taustalla.

VIIMEINEN haastattelu viimeisenä päivänä, kuulemma selkeä ja hauska tarina, käsittelee Oulun radioaseman toiminnan alkamista. Ensimmäinen kuuluttaja oli ollut, tietysti, Pauli Kaijanen. Siitä on nyt kulunut kuusikymmentä vuotta.

MADETOJASTA oli puhe, kun viimeksi tapasimme, olihan Madetojan viikko. Tietysti Pate oli kuvassa mukana silloin 1945, kun Leevi Madetoja kävi Oulussa viimeisen kerran, mutta oli hän ollut tekemisissä mestarin kanssa aikaisemminkin. Juuri se tarina jäi kesken.

OULULAIKIAKIN on moneksi. On jos jonkin asteen tärkeilijöitä, mutta on myös sellaisia kuin oli Kaija-Pate, josta tärkeys oli kaukana. Ystävällämme oli kahdehdttava ominaisuus kyetä näkemään asioissa ja tapahtumissa myös niiden koomillinen puoli. Huumorintaju on henkevyuden puntari. Pauli Kaijasen tarinat pursusivat tosipohjaisia eläviä kulttuurikaskuja. Kunpa saisimme niistä pienen osankaan elämään!

PALJONHAN kulttuurista puhutaan, mutta "tekeminen" on jo toinen asia. Tekevä tekee, puhujat ovat erikseen. Pois menneen ystävämme Pauli Kaijasen tapaiset ihmiset luovat kulttuuria kanssaihmisilleen toteuttaessaan itseään. Olemalla käyttävissä.

JOKA seurasi Pauli Kaijasen työtä vuosikymmenestä toiseen, tietää, että omanvoitonpyynti oli hänestä kaukana. Se mies ei etuillut, ja vaikea minun on kuvitella, että hän olisi tehnyt pahaa kärpäsellekään, kuten sanontatapa kuuluu, ruusujen kasvattaja . . .

□ □ □

PAULI KAIJANEN oli työmyyrä, jonka kunnia-asiana oli viedä perille se, mihin oli ryhtynyt. Ja ilo näytti tulevan työstä, raskaimmasta niin kuin vaatimattomimmastakin. Niitäkään tekemisiä ei muisteltu katkeruudella, vaan huumorilla höystäen.

MUISTATTEHAN, Madetojan salissa olleet, kuinka mieltä lämmitti, kun kuuluisa Izumi Tateno konsertin päätteeksi veti kukitetun impressaarinsa estradille, ohjasi istumaan viereensä flyygelin ääreen ja soitti hänen kunniaakseen Heino Kasken iki-ihanan Yö meren rannalla, yhden Pauli Kaijasen rakkaimmista kappaleista.